

УДК 378.147.1:004.9(075.8)

ФОРМУВАННЯ В БАКАЛАВРІВ НАВИЧОК ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ПРЕЗЕНТАЦІЙ

Брянцева Г.В., к. пед. н., доцент,
доцент кафедри інформатики і кібернетики
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Брянцев О.А., старший викладач
кафедри інформатики і кібернетики
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

У статті проаналізовано чинники, які сприяли беспрецедентному розширенню кордонів предметної галузі використання візуальної інформації в сучасному інформаційному суспільстві. Здійснено спробу довести, що нині для того щоб ефективно взаємодіяти із сучасним візуальним інформаційним середовищем, зважаючи на потреби своєї професійної діяльності, фахівець має бути візуально грамотним. Розкрито, у чому полягає специфіка візуального в інформаційному суспільстві. Запропоновано шляхи розв'язання проблеми пошуку способів формування в бакалаврів – майбутніх учителів інформатики – навичок візуалізації навчальних презентацій.

Ключові слова: візуальна грамотність, графічна інформація, графічний редактор, збалансована презентація, комп'ютерний дизайн, принципи дизайну.

В статье проанализированы факторы, которые способствовали беспрецедентному расширению границ предметной области использования визуальной информации в современном информационном обществе. Предпринята попытка доказать, что в настоящее время для того чтобы эффективно взаимодействовать с современной визуальной информационной средой, исходя из потребностей своей профессиональной деятельности, специалист должен быть визуально грамотным. Раскрыто, в чем состоит специфика визуального в информационном обществе. Предложены пути решения проблемы поиска способов формирования у бакалавров – будущих учителей информатики – навыков визуализации презентаций, используемых в учебных целях.

Ключевые слова: визуальная грамотность, графическая информация, графический редактор, сбалансированная презентация, компьютерный дизайн, принципы дизайна.

Briantseva G.V., Briantsev O.A. GIVING THE BACHELORS THE SKILLS OF PRESENTATIONS VISUALIZATION

The article analyzes the factors that contributed to the unprecedented expansion of the boundaries of the subject area of the use of visual information in the modern information society. An attempt has been made to prove that at present, in order to effectively interact with the modern visual information environment from the standpoint of his professional activities, a specialist must be visually competent. The nature of the visual in the information society is revealed. The ways of solving the problem of searching for ways of giving the bachelors – future teachers of computer science – the skills of presentations visualization used among school-children.

Key words: visual literacy, graphic information, graphic editor, balanced presentation, computer design, design principles.

Постановка проблеми. Візуальне в усі часи відігравало провідну роль у сприйманні людиною довкілля. Сучасна наука обґрунтувала, що пропускна здатність різних – оптичного, акустичного, тактильного – каналів зв'язку від рецепторів до центральної нервової системи істотно різниться. Проте «пальма першості» була й залишається в органів зору, які доправляють до мозку людини більші обсяги інформації на протигагу аналогічним із боку органів слуху й тактильних органів. XXI століття – це доба небаченого технічного розвитку у сфері візуальних комунікацій. Мультиме-

дійні смартфони, система Skype, XD-кіно разом з іншими візуальними електронними технологіями, які не так давно сприймалися як ультрасучасні технічні нововведення, сьогодні – повсякденна річ. Сучасники настільки звикли до екранних девайсів та їхніх надпотужних засобів для технічного відтворення візуальної інформації в екранному просторі, що практично не звертають уваги на нематеріальність презентованої екранними девайсами візуальної інформації. «Технічну візуальну образність можна побачити, тактильна ж взаємодія виключається. Тож з появою цифрових технологій

візуальне набуло нової специфіки, яка полягає в принциповій нематеріальності (безтілесності) технічної візуальної інформації, невловимості місця її перебування», – резюмує Катерина Сальникова [1, с. 49]. Попри «безтілесність» технічної візуальної інформації, в інформаційному суспільстві дедалі частіше віддають перевагу візуальному над вербальним: креолізованому тексту – над вербальним, зображенню – над текстом, відео – над зображенням, XD – над 2D тощо. Як наслідок, візуальні образи стали постійними супутниками професійного й особистісного життя сучасної людини: на роботі, під час навчання, під час дозвілля, у побуті. На думку експертів, у галузях, пов'язаних із комунікацією, бум візуальної інформації, який поки що пізнає сучасне інформаційне суспільство, кардинально змінив учасників комунікаційних процесів. «Де б Ви не намагались стати першим: у церкві, школі чи компанії з рейтингу Fortune 100, Вам напевно доведеться скористатися Power-Point... Певна річ, Ви можете надіслати записку, але нині вже ніхто нічого не читає. У міру того, як наше ділове життя стає дедалі швидшим, ми потребуємо нового способу передавати ідеї від однієї групи до іншої», – зазначає Сет Годін (Seth Godin) у [2, с. 32]. Подібної думки дотримується інший експерт – Ненсі Дуарте (Nancy Duarte): «Висловлюйте свої ідеї за допомогою візуальних засобів, щоб захопити емоції вашої аудиторії, тоді вони сприймуть ваші ідеї, як свої власні... Допоможіть побачити те, про що ви говорите. Звертайтеся не тільки до вербального, а й до візуального сприйняття аудиторії» [3, с. 12].

Отже маємо протиріччя. З одного боку, технічне та технологічне вдосконалення візуальних інформаційних технологій, висока рентабельність індустрії візуальних цифрових технологій, загальнодоступність візуальних пристроїв і каналів зв'язку, збільшення кількості візуальних інформаційних обмінів між суб'єктами – ці та інші чинники сприяли безпрецедентному розширенню кордонів предметної галузі використання візуальної інформації в сучасному інформаційному суспільстві. Отже, для того щоб ефективно взаємодіяти із сучасним візуальним інформаційним середовищем як в особистісному, так і професійному плані, необхідно володіти високим рівнем розвитку візуальної грамотності, без якої забезпечення успішної діяльності людини у змінюваному інформаційному просторі вже не уявляється можливим. Сучасні експерти в галузі соціологічних досліджень звертають увагу широкого загалу до тенденції щодо зростання візуальної грамотності

молоді. «Я вважаю дуже важливим неймовірний ріст візуальної грамотності людей. Нинішнє покоління підлітків і молоді мислять більш концептуально, ніж рядовий дизайнер. Вони декодують багато речей набагато краще за дизайнерів середньої руки. Мене вражає, як підлітки реагують, наприклад, на упаковку. Вони практично прочитують її, як нескладний короткий текст... нині людям, і особливо молоді, треба пропонувати більш складний візуальний ряд, доходить висновку експерт у галузі соціологічних і маркетингових досліджень Олександр Новіков [4].

З іншого боку, електронна наочність, створювана власноруч, нерідко демонструє порівняно невисокий рівень візуальної грамотності учителів і викладачів – укладачів такої наочності. Брак візуальної грамотності особливо гостро відчувається за аналізу візуальної складової такого поширеного в навчальній практиці різновиду цифрової наочності, як комп'ютерні презентації. Наприклад, учитель, проводячи урок, демонструє учням на комп'ютерних слайдах ілюстрації (фотографії, малюнки) й анімації (для процесів, явищ, дослідів); лектор для зворотного зв'язку з аудиторією вдається до інтерактивних комп'ютерних презентацій. І якщо порівняно недавно учитель і викладач могли вільно обирати, використовувати їм електронні слайди чи не використовувати, нині альтернативи немає – використовувати, а відсутність електронних демонстраційних слайдів на уроці сприймається широким загалом швидше як виняток із правила. Проте під час опрацювання комп'ютерних презентацій учителі та викладачі припускаються поширеної помилки, а саме: розглядають комп'ютерні презентації насамперед як потужний допоміжний інструмент. Зокрема, обираючи між різними технологіями – між PowerPoint і Prezi, між Prezi і Flash, між Flash і Movie Maker, між Movie Maker і VideoScribe тощо, учитель і викладач упевнені, що, яку б технологію вони не обрали, вони отримують у користування набір зручних інструментальних засобів, які зекономлять їх час і зусилля в підготовці до навчальних занять. У світлі вищезазначеного стає зрозумілим, чому на зміну дуєту «викладач – аудиторія» прийшло тріо «викладач – аудиторія – комп'ютерна презентація». Проте, як засвідчує навчальна практика, односторонній (споживацький) підхід учителів і викладачів до комп'ютерних презентацій не найкращим чином позначився на якості останніх. Візуально непривабливі чи, навпаки, «красиві», але беззмістовні, комп'ютерні презентації стали проблемою для тих, кому вони призначалися – учням

і студентам. Тому якщо учитель і викладач зацікавлені в тому, щоб комп'ютерні презентації дійсно були надійним союзником у справі утримання інтересу учнівської аудиторії, вони мають усвідомити, що комп'ютерна презентація створюється насамперед для того, щоб полегшити завдання аудиторії. А для того щоб презентації дійсно полегшували завдання аудиторії, учитель і викладач мають бути готові до того, що їм доведеться докласти часу й зусиль, зокрема застосувати вміння й навички візуалізації дидактичних матеріалів, які використовуються з навчальними цілями. Мається, насамперед, на увазі візуалізації, яка б дотримувалася фізіологічних законів зорового сприйняття; враховувала базові принципи графічного дизайну групування, вирівнювання, контрасту та повторення інформації, зважала на гармонійне поєднання кольорів тощо.

У зв'язку з протиріччям між нагальною потребою у володінні високим рівнем візуальної грамотності, без якої забезпечення успішної діяльності людини у змінній інформаційній ситуації вже не уявляється можливим, з одного боку, і тим, що електронна наочність, створювана власноруч, нерідко демонструє порівняно невисокий рівень візуальної грамотності учителів і викладачів – укладачів такої наочності, з іншого боку, постає *актуальна педагогічна проблема*: усунути зазначене вище протиріччя шляхом запровадження у професійну підготовку бакалаврів вивчення основ візуальної грамотності, зокрема створити умови для набуття бакалаврами умінь і навичок візуалізації презентацій. Комплексне та цілеспрямоване розв'язання означеної проблеми відіграє позитивну роль у важливій справі професійної підготовки бакалаврів – майбутніх учителів інформатики, за якої бакалаври опанують основи проектування візуальної комунікації, зокрема оволодіють механізмами конструювання впливу візуальних образів на процес сприйняття навчальної інформації, генерованої за допомогою комп'ютерних презентацій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній психолого-педагогічній літературі існує певний досвід розвитку комунікаційної діяльності викладача. Аналіз наявних науково-практичних розробок дає змогу виявити різні напрями дослідження комунікаційної діяльності викладача. Це проблемні питання філософії комунікаційної діяльності в контексті загальної філософії освіти (В.П. Андрущенко, І.А. Зязюн, А.Ю. Кузнецов), психолого-педагогічні аспекти вербальної та невербальної комунікації (О.О. Бодальов, І.А. Зязюн, Б.Ф. Ло-

мов, С.О. Сисоєва, В.О. Семиченко), особливості конструювання комунікаційної діяльності в умовах дистанційного навчання (О.О. Андреев, В.М. Кухаренко, О.С. Полат, В.М. Кухаренко, С.О. Сисоєва, П.В. Стефаненко), вплив психічних процесів на комунікацію (Л.С. Виготський, П.Я. Гальперін, Р.Г. Натадзе, П.В. Сімонов). Для нашого дослідження науковий інтерес становлять також проблемні питання візуальної комунікації. Аналіз наявних науково-практичних розробок виявив різні напрями дослідження візуальної комунікації. Це аналіз фундаментальних понять зорової комунікації (А. Бергер, Д. МакВейд, О.М. Лебедев-Любимов), методика опрацювання різних видів зорової комунікації (Д. Желязни, Г. Рейнольдс, М. Шметткамп, Д. Рос), зокрема засобами сучасних комп'ютерних технологій (Д. Вайсманн, О. Яцюк). Відповідно, методологічну основу нашого дослідження утворили наукові праці українських і зарубіжних дослідників, у яких аналізуються проблемні питання комунікаційної діяльності. Водночас питання візуалізації комунікаційної діяльності засобами сучасних комп'ютерних технологій на прикладі комп'ютерних презентацій у системі професійної освіти залишається малодослідженим і потребує розгляду й детального аналізу.

Постановка завдання. Мета статті – розкрити способи формування в бакалаврів навичок візуалізації презентацій, які дадуть змогу майбутнім учителям удосконалити їхню комунікаційну діяльність загалом.

Виклад основного матеріалу дослідження. У Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького кафедра інформатики і кібернетики готує майбутніх викладачів і учителів інформатики в рамках спеціальностей 014 «Середня освіта. Інформатика» і 015 «Професійна освіта (Комп'ютерні технології)». Навички візуалізації навчальних презентацій бакалаври отримують в процесі опанування ними основ візуальної грамотності під час вивчення трьох навчальних дисциплін, які входять до циклу професійної та практичної підготовки. Це «Основи комп'ютерного дизайну», «Обробка зображень і мультимедіа» і «Методика навчання інформатики». На лекціях із комп'ютерного дизайну бакалаври з'ясовують, у чому полягає специфіка візуального в інформаційному суспільстві. У процесі обговорення з викладачем творчих завдань студенти доходять висновку, що візуальне в інформаційному суспільстві характеризується внутрішньою неоднорідністю; принципово нематеріальністю (безтілесністю) технічної візуальної інформації, невловимістю

місця її перебування; перманентним зростанням попиту на візуальну інформацію; динамічністю візуальної інформації. Зокрема, за розгляду динамічності візуальної інформації студенти з'ясовують, як ознака динамічності вплинула на зовнішній вигляд сучасних комп'ютерних презентацій. Електронні слайди тривалий час сприймалися як послідовність статичних об'єктів – тексту, схем, таблиць, графіків, рідше – зображень. Проте з появою нових технологій – численних редакторів відео, різноманітних програм відеомонтажу – ситуація змінилася. Багато електронних презентацій почали створювати у відеоформаті. Як результат, у чималій кількості сучасних презентацій поняття «слайд» замінило поняття «кадр», як у фільмі. З'явилися нові технологічні рішення, серед них – технології Prezi, Flash, VideoScribe. В умовах зростаючої динамічності візуальної інформації змінилися також підходи до проектування «традиційних» слайдових презентацій, як зазначають експерти в галузях, пов'язаних із розробленням сучасних слайдових електронних презентацій. Наприклад, Гарр Рейнольдс (Garr Reynolds) зауважує: «Чимало бізнесменів і студентів ставляться до мультимедійних слайдів як до транспарантів із блоками тексту, списками та графічними вставками... Треба інакше поглянути на презентації. Треба зрозуміти, що сучасні презентації зі слайдами й іншими мультимедіа мають більше спільного з кіно (образи й розповідь) та коміксами (образи й текст), ніж із письмовими документами. Сучасні презентації дедалі більше нагадують документальні фільми, ніж просто показ діапозитивів із коментарями» [2, с. 35].

Водночас майбутні вчителі інформатики вчаться виважено ставитися до нових можливостей комп'ютерних презентацій, коли ті використовуються в навчальних цілях. Наведемо кілька прикладів практичних завдань, які студенти опрацьовують вже на навчальних заняттях із методики навчання інформатики.

Завдання 1. «Траплялися випадки, коли перегляд презентацій, розроблених за допомогою Prezi, Flash і PowerPoint, викликав в учасників презентації запаморочення на кшталт того, яке виникає за катання на «американських гірках». З'ясуйте, зловживання якими динамічними візуальними ефектами зазначених технологій може призвести до появи подібних неприємних фізіологічних відчуттів в учасників презентації? Виявіть технологію – «лідера» за кількістю динамічних візуальних ефектів».

Завдання 2. «Люди, як відомо, поділяються на візуалів (сприймають інформацію

за допомогою зору), аудіалів (сприймають інформацію переважно на слух) і кінестетиків (сприймають інформацію, коли щось роблять, рухаються, торкаються). Досвідчені презентатори, пам'ятаючи, що учасники презентації можуть по-різному сприймати інформацію, відносять до свого «арсеналу» прийоми, які створять комфортні умови сприймання інформації для всіх учасників презентації: візуалів, аудіалів, кінестетиків. Дослідіть сучасні прийоми, до яких удаються презентатори, щоб встановити зв'язок не тільки з аудіалами, а й з візуалами та кінестетиками й візьміть собі на замітку. Якими з цих прийомів може скористатися учитель за використання презентації на уроці?».

Як показала навчальна практика, на практичних заняттях із методики навчання інформатики, на яких розглядаються окремі питання візуальної грамотності, сталий інтерес у студентів викликають творчі завдання на кшталт «візуальне VS. вербальне», «вербальне VS. візуальне». Студенти сумлінно «шукають свідчення» на користь тієї чи іншої сторони. Наприклад, як своєрідним «свідченням» «прихильники вербального» скористалися розмірковуваннями Бо Бергстрема (Bo Bergstrom). Шведський письменник, лектор, креативний директор, рекламист у другій половині ХХ століття зауважує: «Зображення говорить більше, ніж тисяча слів, більше рівно настільки, наскільки тисяча слів говорить більше, ніж зображення. Тисяча яблук не є на смак кращі, ніж груша, і тисяча груш на смак не кращі, ніж яблуко. Смак яблука відрізняється від груші, незалежно від того, скільки їх є. Тисяча слів скаже щось інше, ніж зображення». Певна річ, що студенти, які представляли «сторону візуальне» представили свої «контраргументи». Схожим розвиваючим потенціал творчим завданням є завдання *Audiat et altera pars* (Переклад: Слід вислухати і протилежну сторону). Нижче наводиться приклад такого завдання:

Завдання 3. Практика. Перша позиція щодо необхідності практики. Більшість професіоналів, чийе життя пов'язане з виступами перед аудиторією або об'єктивними телекамер, ніколи не імпровізують. Якраз навпаки. Вони заздалегідь ретельно продумують все, що планують промовляти. У книзі «Всередині «Apple» описується, як Стів Джобс упродовж багатьох годин репетирував свою промову перед важливими презентаціями, поки не доводив її до досконалості. Це не означає, що потрібно все й завжди відпрацьовувати по сімдесят разів. Одні люди дійсно потребують повторити сценарій свого виступу багато ра-

зів, щоб його запам'ятати; інші, навпаки, потерпають від надміру завчених і прорепетируваних промов. Так чи інакше, а суть проста: облиште ілюзії, що можна виступати без підготовки. Це прямий шлях до катастрофи. І будьте обережні. Із вдосконаленням ораторських навичок у вас дедалі частіше буде виникати спокуса скоротити час підготовки до виступу. Піддастесь такому пориву – і будете про це шкодувати [5].

Позиція, протилежна до першої позиції. Практика призводить до досконалості. Ні! ... Яка грандіозна брехня!.. Якщо торговий агент, якому не вдається укласти угоду, буде по дві години на день сидіти перед дзеркалом і репетирувати, навіть запам'ятовувати свою презентацію, який виявиться результат? Невдалий виступ зафіксується ще міцніше. Він стане найкращим фахівцем із неукладених угод. Ні, практика не веде до досконалості. Але давайте навчимо нашого торгового агента мистецтву високо-ефективних презентацій, включно з прийомом щодо укладення угод. Після цього попросимо його виступити й запишемо це на відеоплівку. Потім ми будемо аналізувати його презентацію, розбираючи, що він зробив добре, а що не дуже, і як це можна виправити й поліпшити. Після цього агент ще раз виступає, ми це знову записуємо й оцінюємо. Коли він, нарешті, опанує власною технікою проведення презентацій, то практикуватиме її самостійно... Аналогічними методами я навчав професійних ораторів і торгових агентів [6].

Процесу набуття безпосередніх навичок візуалізації навчальних презентацій обов'язково передують формування в бакалаврів пріоритету збалансованої презентації перед типовою презентацією. Відповідно збалансовану презентацію ми визначаємо як презентацію, у якій дотриманий баланс між:

- першорядним (ключовим, основним) і другорядним;
- ефективним й ефектним;
- раціональним (аналіз, синтез) й емоційно-нальним (емоції, настрій);
- візуальним (зображення, ілюстрації) і вербальним (текст);
- заповненою (текстом, ілюстраціями) площею й пустим (ще називають: негативним, білим) простором.

На навчальних заняттях з обробки зображень і мультимедіа та комп'ютерного дизайну бакалаври виконують практичні завдання, на прикладі яких вчать дотримуватися балансу між різними складовими візуального простору, а на заняттях із методики навчання інформатики досліджують причини випадків, коли учитель (лектор),

свідомий переваг збалансованої презентації, ба більше, який має успішний досвід створення й використання збалансованої презентації, утім, продовжує практикувати типові презентації. Однією з таких причин є невміння створювати візуальні сюжети. З одного боку, широкий загальний демонструє не-підробний і стійкий інтерес до можливостей використання у презентаціях візуальних образів. Про це, зокрема, свідчить зростання останнім часом кількості видань й електронних ресурсів, у яких автори докладно описують методи створення та використання візуальних засобів у слайдах презентацій. З іншого боку, як показує практика, самої зацікавленості замало, адже: «До хотіння треба уміння», – нагадує українська народна мудрість. Спектр навичок, необхідних для проведення повного комплексу робіт, пов'язаних із підготовкою збалансованої комп'ютерної презентації, містить, зокрема, вміння з дизайну (композиція, колір, шрифт, візуальні образи) та комп'ютерної графіки (підготовка візуальних образів) тощо. Цих навичок бакалаври набувають на заняттях з обробки зображень і мультимедіа та комп'ютерного дизайну.

Висновки з проведеного дослідження. Для того щоб ефективно взаємодіяти із сучасним візуальним інформаційним середовищем, зважаючи на потреби своєї професійної діяльності, учитель і викладач мають бути візуально грамотними. Візуальне в інформаційному суспільстві має свою, притаманну йому, специфіку, а саме: внутрішню неоднорідність, нематеріальність технічної візуальної інформації, невловимість місця її перебування, перманентне зростання попиту на візуальну інформацію, динамічність візуальної інформації. Ефективними способами формування в бакалаврів – майбутніх учителів і викладачів інформатики – навичок візуалізації навчальних презентацій є формування візуальної грамотності під час вивчення навчальних дисциплін «Обробка зображень і мультимедіа», «Основи комп'ютерного дизайну» та «Методика навчання інформатики» в процесі виконання студентами комплексу творчих і практичних завдань. Перспективи подальших розвідок вбачаємо в запровадженні проектних завдань із дослідження бакалаврами візуалізації навчальних презентацій за допомогою різних технологій.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Сальникова Е. Феномен візуального. От древних истоков к началу XXI века. М.: Прогресс-Традиция, 2012. 576 с.

2. Рейнольдс Г. Презентация в стиле Дзен: дизайн, разработка, проведение и примеры. М.: ООО «И.Д. Вильямс», 2009. 240 с.

3. Дуарте Н. Slide:ology. Искусство создания выдающихся презентаций. М.: Манн, Иванов и Фербер. 2012. 288 с.

4. Новиков А. Сейчас многие носят одежду так, как раньше слушали Doors. URL: <http://os.colta.ru/media/advertising/details/34377/>

5. Макгоуэн Б., Боумэн А. Идеальный слог. Что и как говорить, чтобы вас слушали. URL: <http://readli.net/chitat-online/?b=393182&pg=5>.

6. Кеннеди Д. Как преуспеть в бизнесе, нарушая все правила: руководство для предпринимателей. URL: <https://profilib.net/chtenie/29555/den-kennedi-kak-preuspet-v-biznese-narushaya-vse-pravila-rukovodstvo-dlya-predprinimateley-18.php>.

УДК 378.14

МОДЕЛЬ УПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ВИЩИХ ВІЙСЬКОВИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Воловник В.Є., к. пед. н., доцент,
професор кафедри інженерної механіки
Військова академія (м. Одеса)

Маслій О.М., к. пед. н., старший науковий співробітник,
заступник начальника академії з навчальної роботи
Військова академія (м. Одеса)

У статті порушено проблему пошуку нової теоретичної моделі впровадження у навчально-виховний процес вищих військових навчальних закладів інноваційних педагогічних технологій і методик. Значну увагу приділено їх сумісності з особливостями організації освітньої діяльності в навчальних закладах провідних країн-членів НАТО.

Ключові слова: педагогічне моделювання, організація освітньої діяльності, інноваційні педагогічні технології, вищий військовий навчальний заклад, педагогічна логістика, методики НАТО.

В статье затронута проблема поиска новой теоретической модели внедрения в учебно-воспитательный процесс высших военных учебных заведений инновационных педагогических технологий и методик. Значительное внимание уделено их совместимости с особенностями организации образовательной деятельности в учебных заведениях стран-членов НАТО.

Ключевые слова: педагогическое моделирование, организация образовательной деятельности, инновационные педагогические технологии, высшее военное учебное заведение, педагогическая логистика, методики НАТО.

Volovnyk V.Ye., Maslii O.M. MODEL OF IMPLEMENTATION OF INNOVATIVE PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES IN THE EDUCATIONAL PROCESS OF HIGHER MILITARY EDUCATION INSTITUTIONS

The article raises the problem of finding a new theoretical model for the introduction of innovative pedagogical technologies and methods in the educational process of higher military educational institutions. Considerable attention is paid to their compatibility with the peculiarities of educational process in educational institutions of leading NATO countries.

Key words: pedagogical modeling, organization of educational process, innovative pedagogical technologies, higher military educational institution, pedagogical logistics, NATO methodology.

Постановка проблеми. Стратегічні й оперативні цілі та завдання оборонної реформи, зазначені у Стратегічному оборонному бюлетені України [1], щодо вдосконалення системи військової освіти та підготовки кадрів, одним із завдань якого є підвищення ефективності системи військової освіти завдяки практичному спрямуванню навчання, використанню в навчальному процесі передових методик підготовки

збройних сил держав – членів НАТО, зумовили актуалізацію проблеми впровадження в навчально-виховний процес вищих військових навчальних закладів (далі – ВВНЗ) України інноваційних педагогічних технологій і методик, сумісних з особливостями організації освітньої діяльності в навчальних закладах провідних країн-членів НАТО.

Аналіз останніх досліджень і публікацій засвідчив, що питаннями впроваджен-